

Priopćenje

Godina: LXI.

Zagreb, 14. lipnja 2024.

TUR-2024-4-1

ISSN 1334-0557

TURISTIČKA AKTIVNOST STANOVNIŠTVA REPUBLIKE HRVATSKE U 2023.

Na privatna višednevna putovanja odlazilo 49,3% stanovnika Hrvatske u dobi od 15 i više godina

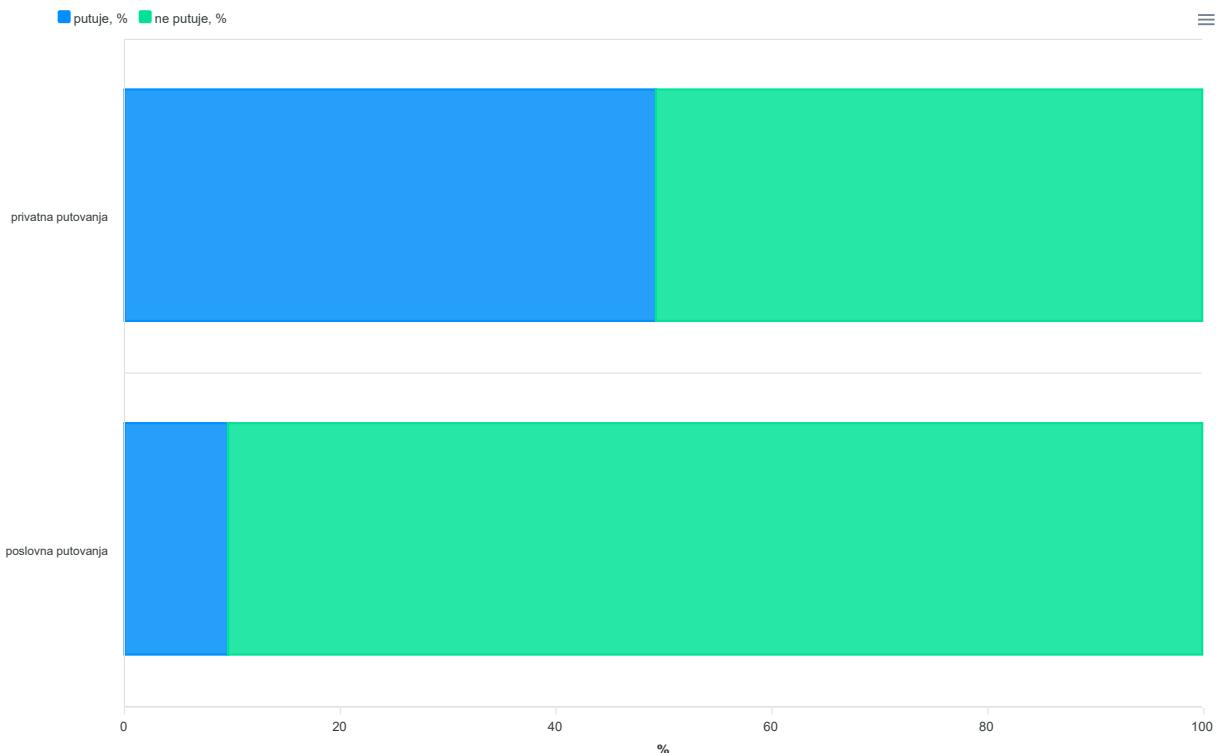
U 2023. na barem jednome privatnome višednevnom putovanju bilo je 1,6 milijuna osoba ili 49,3% stanovnika Hrvatske u dobi od 15 i više godina. Prema duljini boravka, više se odlazilo na dulja privatna putovanja, putovanja s četiri i više noćenja, i na njima je bilo 1,3 milijuna osoba ili 79,9% stanovnika Hrvatske u dobi od 15 i više godina.

Podaci za 2023. procijenjeni su prema rezultatima Popisa stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2021. godine (Popis 2021.), dok su prethodno objavljeni podaci procijenjeni na temelju Popisa 2011. Time je nastao prekid u vremenskoj seriji podataka, pa podaci za 2023. nisu usporedivi s podacima za prethodne godine. Kako bi se postigla konzistentnost podataka i omogućila njihova usporedivost za 2023. s već objavljenim podacima za prethodne godine, naknadno će se provesti revizija podataka, tako da će podaci za prethodne godine biti usklađeni s rezultatima Popisa 2021.

1. BROJ STANOVNIKA REPUBLIKE HRVATSKE KOJI SU ODLAZILI NA PRIVATNA VIŠEDNEVNA PUTOVANJA U 2023. PREMA ODREDIŠTU PUTOVANJA I DULJINI BORAVKA

	Ukupno	Broj osoba na privatnim višednevnim putovanjima				
		prema odredištu putovanja			prema duljini boravka	
		samo u Hrvatskoj	samo u inozemstvu	u Hrvatskoj i inozemstvu	barem na jednom putovanju s 1 – 3 noćenja	barem na jednom putovanju s 4 i više noćenja
Ukupno	1 630 604	897 564	268 362	464 678	836 962	1 303 256
Muškarci	797 026	442 553	115 972	238 500	395 399	643 879
Žene	833 578	455 010	152 390	226 178	441 563	659 377
Dob						
15 – 34	522 322	256 031	88 998	177 293	271 273	430 625
35 – 54	635 432	362 081	86 864	186 487	346 293	507 035
55 i više	472 850	279 451	92 501	100 899	219 397	365 596

G-1. UDIO STANOVNIŠTVA KOJE JE ODLAZILO NA VIŠEDNEVNA PUTOVANJA U 2023.

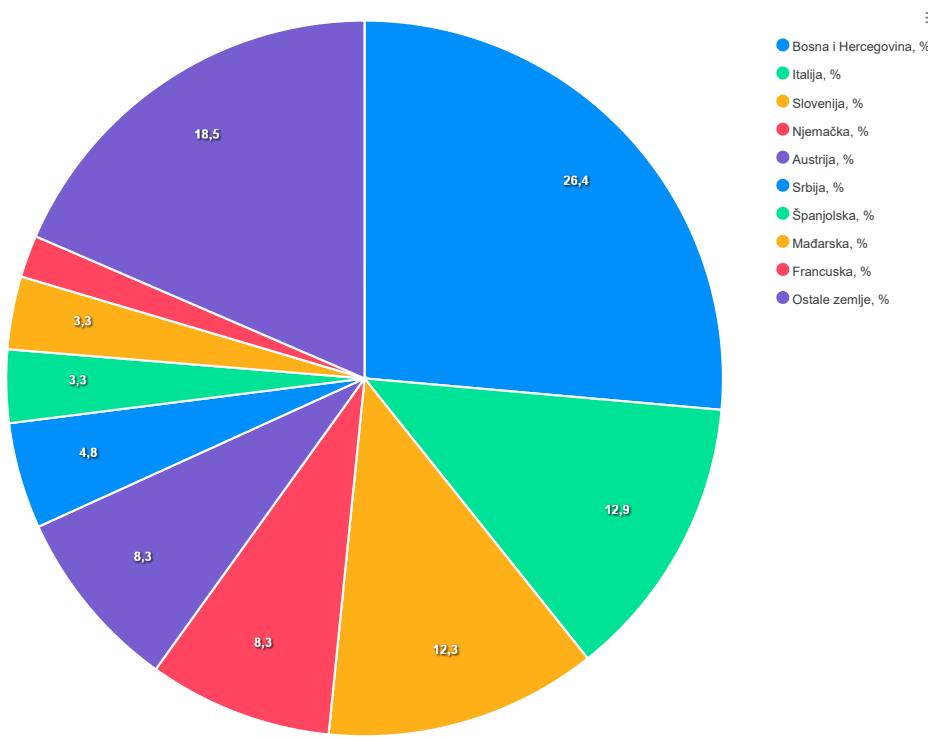
U 2023. više privatnih višednevnih putovanja u Hrvatskoj nego u strane zemlje

U 2023. stanovnici Hrvatske u dobi od 15 i više godina ostvarili su ukupno 5,0 milijuna privatnih višednevnih putovanja, od toga 3,3 milijuna (65,4%) u Hrvatskoj, a 1,7 milijuna (34,6%) u stranim zemljama. U strane zemlje najviše se putovalo u Bosnu i Hercegovinu (26,4% od ukupno ostvarenih privatnih višednevnih putovanja u inozemstvo), slijede putovanja u Italiju (12,9%), Sloveniju (12,3%), Njemačku i Austriju (obje po 8,3%), Srbiju (4,8%), Španjolsku i Mađarsku (obje po 3,3%) i Francusku (1,9%).

2. PRIVATNA I POSLOVNA VIŠEDNEVNA PUTOVANJA U 2023.

	Broj putovanja	Broj noćenja	Ukupni izdaci	Prosječan broj noćenja po putovanju	Prosječni izdaci po putovanju, euri	Prosječni dnevni izdaci, euri
	tis.	tis.	mil. eura			
Ukupno	5 691	32 428	2 194	5,7	386	68
Privatna	5 007	29 478	1 736	5,9	347	59
U Hrvatskoj	3 274	20 016	921	6,1	281	46
1 – 3 noćenja	1 687	3 456	268	2,0	159	78
4 i više noćenja	1 587	16 560	653	10,4	411	39
U inozemstvu	1 732	9 462	815	5,5	471	86
1 – 3 noćenja	932	1 954	247	2,1	265	126
4 i više noćenja	800	7 508	569	9,4	711	76
Poslovna	(684)	(2 950)	(458)	(4,3)	(669)	(155)
U Hrvatskoj	355	(1 503)	(167)	(4,2)	(471)	(111)
U inozemstvu	(329)	(1 446)	(291)	(4,4)	(882)	(201)

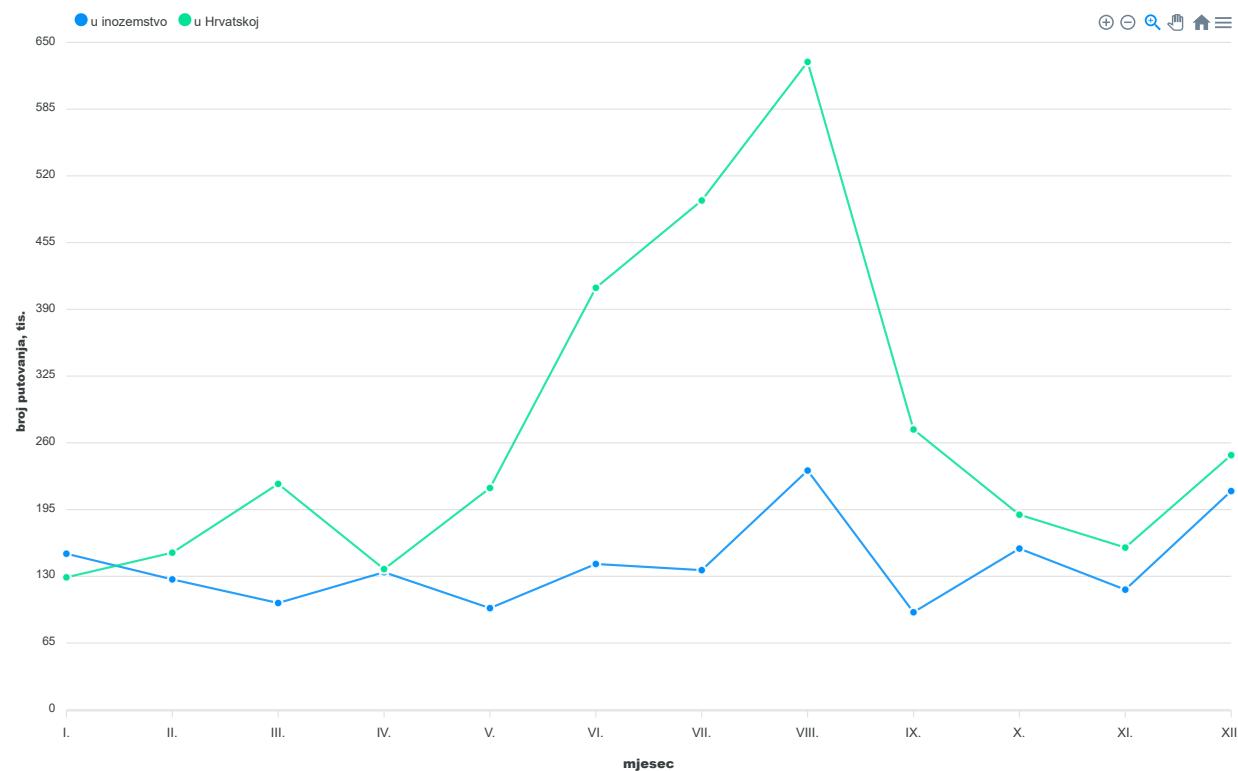
G-2. PRIVATNA VIŠEDNEVNA PUTOVANJA U INOZEMSTVO PREMA ZEMLJI ODREDIŠTA U 2023.

U ljetnim mjesecima 2023. ostvareno najviše privatnih višednevnih putovanja

U lipnju, srpnju i kolovozu 2023. ostvareno je 2,0 milijuna privatnih višednevnih putovanja, što je 40,9% od ukupno ostvarenih privatnih višednevnih putovanja u 2023. U Hrvatskoj je najviše privatnih višednevnih putovanja bilo u kolovozu (631 tisuća putovanja, što je 19,3% od ukupno ostvarenih privatnih višednevnih putovanja u Hrvatskoj), zatim u srpnju (496 tisuća putovanja ili 15,2%) te u lipnju (411 tisuća putovanja ili 12,5%). U inozemstvu je najviše privatnih višednevnih putovanja bilo u kolovozu (233 tisuće putovanja, što je 13,4% od ukupno ostvarenih privatnih višednevnih putovanja u inozemstvo) i u prosincu (213 tisuća putovanja ili 12,3%).

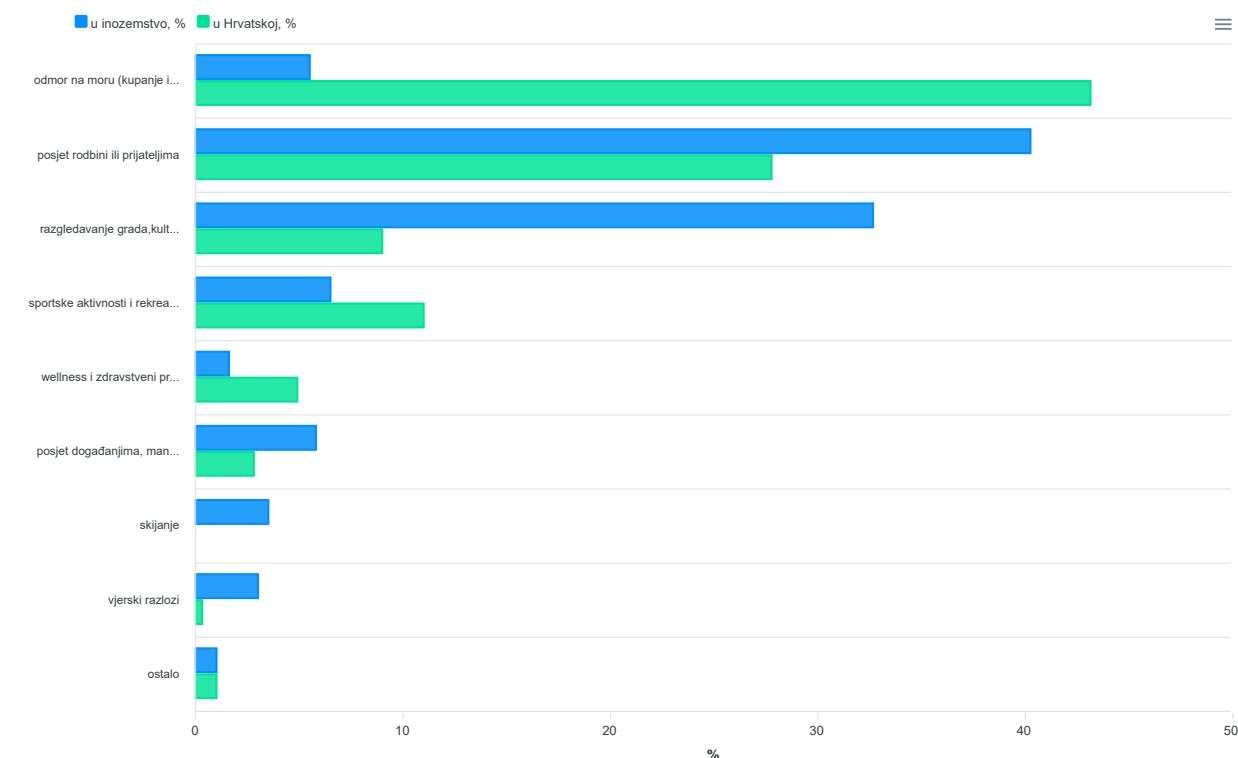
G-3. PRIVATNA VIŠEDNEVNA PUTOVANJA PREMA MJESECU ODLASKA NA PUTOVANJE U 2023.

Posjet rodbini i prijateljima te odmor na moru – najčešći motivi odlaska na putovanja

Posjet rodbini i prijateljima (1,6 milijuna putovanja ili 32,1%) i odmor na moru (1,5 milijuna putovanja ili 30,2% od ukupno ostvarenih privatnih višednevnih putovanja) bili su najčešći motivi za odlazak na privatno višednevno putovanje u 2023. Najčešći motivi odlaska na privatno višednevno putovanje u Hrvatskoj bili su odmor na moru (1,4 milijuna putovanja ili 43,2% od ukupno ostvarenih privatnih višednevnih putovanja u Hrvatskoj) te posjet rodbini i prijateljima (910 tisuća ili 27,8%). Najčešći motivi odlaska na privatno višednevno putovanje u inozemstvo bili su posjet rodbini i prijateljima (699 tisuća ili 40,3%) te razgledavanje grada (567 tisuća ili 32,7%).

G-4. PRIVATNA VIŠEDNEVNA PUTOVANJA PREMA GLAVNOM RAZLOGU I GLAVNOM ODREDIŠTU PUTOVANJA U 2023.

Najviše noćenja ostvareno u nekomercijalnom smještaju, kod rodbine i prijatelja

Na privatnim višednevnim putovanjima u 2023. stanovnici Hrvatske u dobi od 15 i više godina ostvarili su ukupno 29,5 milijuna noćenja, od toga 20,0 milijuna noćenja (67,9%) na putovanjima u Hrvatskoj, a 9,5 milijuna noćenja (32,1%) na putovanjima u inozemstvo. Na privatnim višednevnim putovanjima u Hrvatskoj i u inozemstvo ostvareno je prosječno šest noćenja.

Prema vrsti smještaja, najviše noćenja ostvareno je u nekomercijalnim smještajnim objektima (18,4 milijuna noćenja, što je 62,4% od ukupno ostvarenih noćenja), od toga u smještajnim objektima kod rodbine i prijatelja 10,2 milijuna noćenja (55,2%) te u vlastitim kućama i stanovima za odmor (vikendicama) 8,1 milijun noćenja (43,8%). U komercijalnim smještajnim objektima ostvaren je 11,1 milijun noćenja, što je 37,6% od ukupno ostvarenih noćenja na privatnim višednevnim putovanjima.

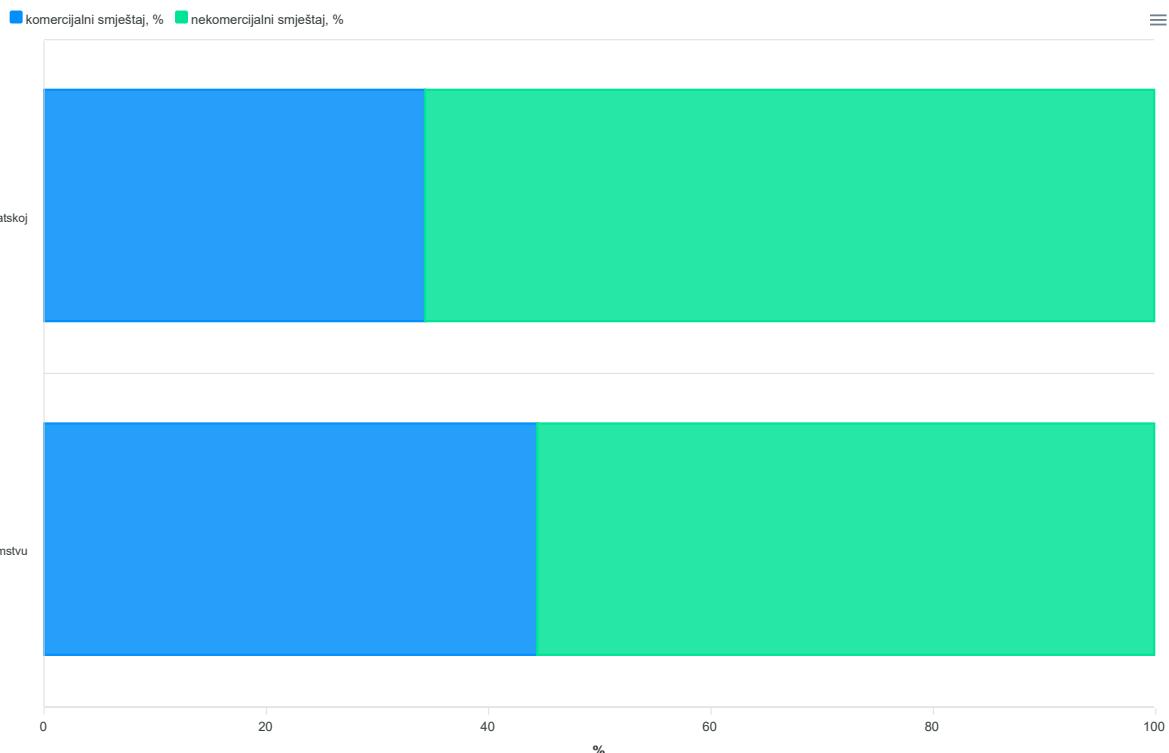
U komercijalnim smještajnim objektima u Hrvatskoj najviše noćenja na privatnim višednevnim putovanjima ostvareno je u sobama, apartmanima, studio-apartmanima i kućama za odmor, i to 3,0 milijuna noćenja (43,6% od ukupnih noćenja ostvarenih u komercijalnom smještaju u Hrvatskoj), slijede noćenja ostvarena u skupini Hoteli i sličan smještaj, i to 2,9 milijuna noćenja (42% od ukupnih noćenja ostvarenih u komercijalnom smještaju u Hrvatskoj).

U komercijalnim smještajnim objektima u inozemstvu najviše noćenja na privatnim višednevnim putovanjima ostvareno je u skupini Hoteli i sličan smještaj, i to 2,5 milijuna noćenja (58,7% od ukupno ostvarenih noćenja u komercijalnom smještaju u inozemstvu), slijede noćenja u sobama, apartmanima, studio-apartmanima i kućama za odmor, 1,4 milijuna noćenja (32,4% od ukupno ostvarenih noćenja u komercijalnom smještaju u inozemstvu).

Prosječni izdaci po privatnome višednevnom putovanju u inozemstvo iznosili 471 euro, a u Hrvatskoj 281 euro

Ukupni izdaci na privatnim višednevnim putovanjima u 2023. iznosili su 1,7 miliardi eura, od toga 921 milijun eura (53,0%) u Hrvatskoj, a 815 milijuna eura (47,0%) u inozemstvu. Prosječni izdaci po privatnome višednevnom putovanju u Hrvatskoj iznosili su 281 euro, a u inozemstvu 471 euro.

G-5. NOĆENJA NA PRIVATNIM VIŠEDNEVNIM PUTOVANJIMA PREMA VRSTI SMJEŠTAJA I GLAVNOM ODREĐIŠTU PUTOVANJA U 2023.

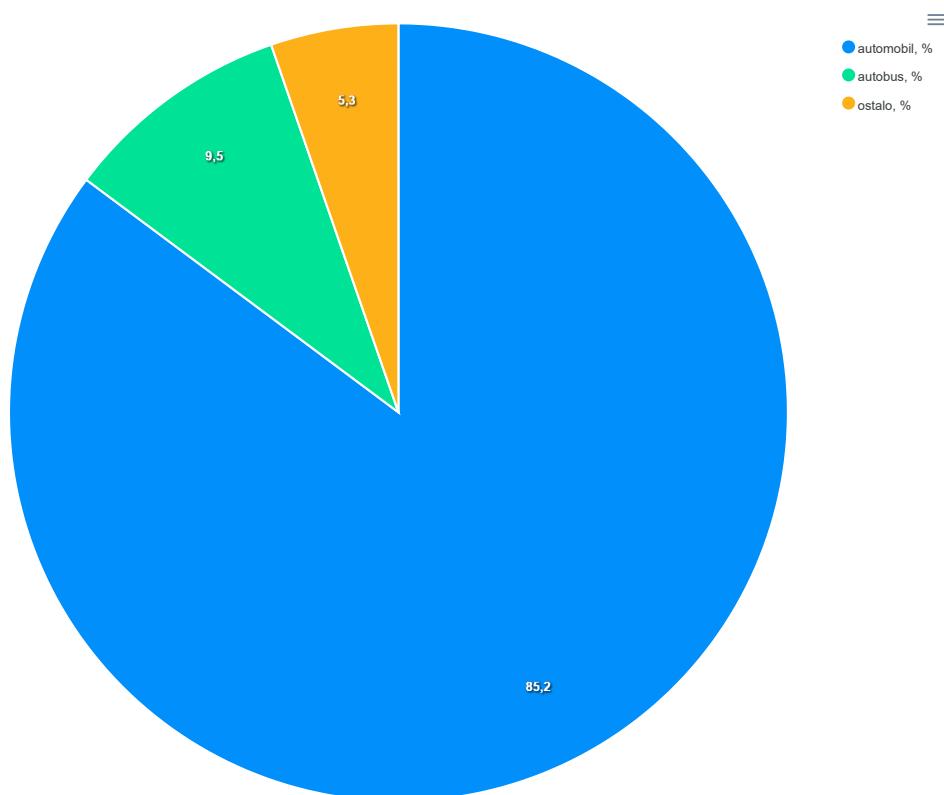

Najviše se putuje automobilom

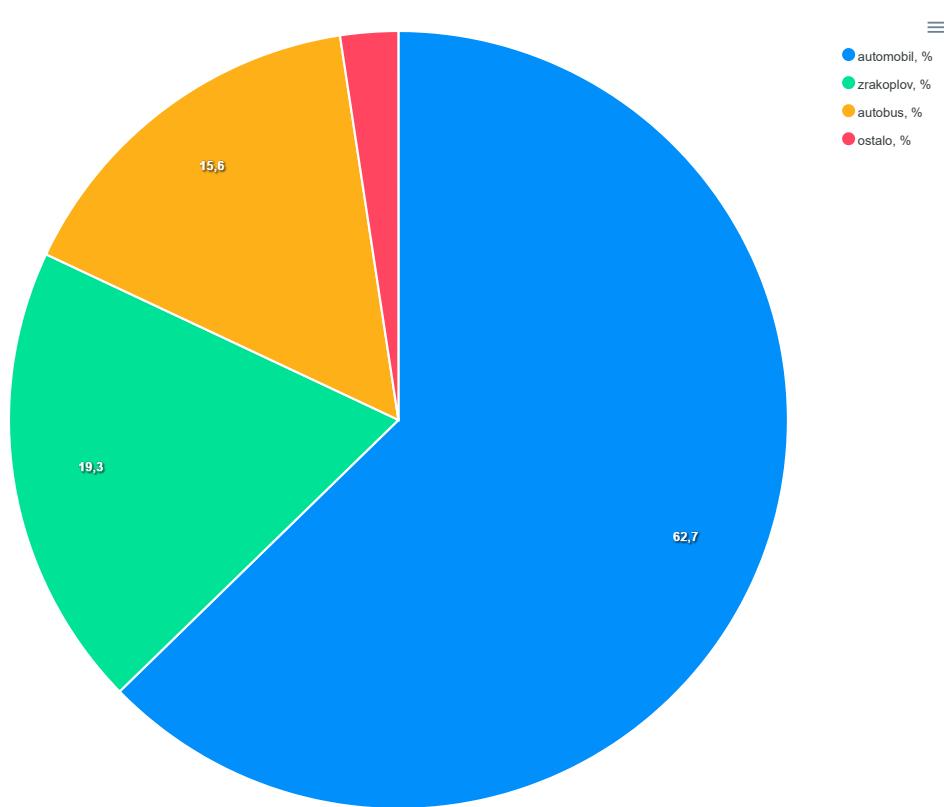
Prema glavnome prijevoznom sredstvu na privatna višednevna putovanja u 2023., i u Hrvatskoj i u inozemstvo najviše se odlazilo osobnim automobilom, 3,9 milijuna putovanja (77,4% od ukupno ostvarenih privatnih višednevnih putovanja), slijede putovanja autobusom (583 tisuće putovanja, 11,6%) te putovanja avionom (346 tisuća putovanja, 6,9%).

U Hrvatskoj se na privata višednevna putovanja u 2023. najviše odlazilo osobnim automobilom, 2,8 milijuna putovanja (85,2% od ukupno ostvarenih privatnih višednevnih putovanja u Hrvatskoj) i autobusom, 312 tisuća putovanja (9,5%). U inozemstvo se osim osobnim automobilom, (1,1 milijun putovanja, što je 62,7% od ukupno ostvarenih privatnih višednevnih putovanja u inozemstvu), najviše putovalo avionom, i to 334 tisuće putovanja (19,3%) te autobusom, 270 tisuća putovanja (15,6%).

G-6. PRIVATNA VIŠEDNEVNA PUTOVANJA U HRVATSKOJ PREMA GLAVNOMU PRIJEVOZNOM SREDSTVU U 2023.

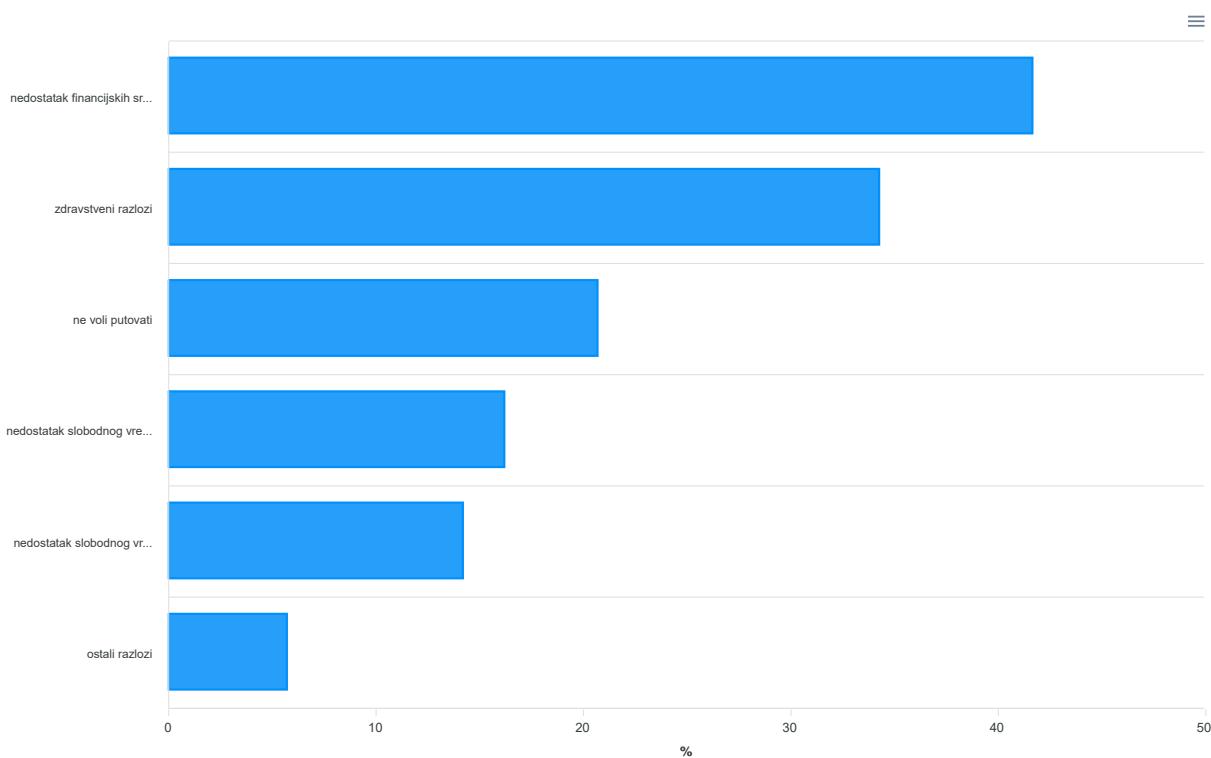
G-7. PRIVATNA VIŠEDNEVNA PUTOVANJA U INOZEMSTVO PREMA GLAVNOMU PRIJEVOZNOM SREDSTVU U 2023.

Nedostatak finansijskih sredstava – najčešći razlog neodlaska na privatna višednevna putovanja

Na privatna višednevna putovanja u 2023. nije putovalo 1,7 milijuna osoba, što je 50,7% stanovnika Hrvatske u dobi od 15 i više godina. Najčešći razlozi neodlaska na privatna višednevna putovanja bili su nedostatak finansijskih sredstava (što je 41,7% od ukupnog broja osoba koje nisu bile na višednevnim privatnim putovanjima) te zdravstveni razlozi (34,3%).

G-8. GLAVNI RAZLOZI NEODLASKA NA PRIVATNA VIŠEDNEVNA PUTOVANJA U 2023.¹⁾

¹⁾ Mogućnost više odgovora.

U 2023. poslovno se više putovalo u Hrvatskoj nego u inozemstvo

U 2023. na barem jednome poslovnom višednevnom putovanju bilo je 318 tisuća osoba ili 9,6% stanovnika Hrvatske u dobi od 15 i više godina.

Ostvarili su ukupno 684 tisuće poslovnih višednevnih putovanja, od čega 355 tisuća (51,9%) u Hrvatskoj, a 329 tisuća (48,1%) u stranim zemljama.

U Hrvatskoj je najviše poslovnih višednevnih putovanja bilo u ožujku (58 tisuća putovanja, što je 16,3% od ukupno ostvarenih poslovnih višednevnih putovanja u Hrvatskoj), dok je najviše poslovnih višednevnih putovanja u inozemstvu bilo u rujnu (102 tisuće putovanja, što je 31,0% od ukupno ostvarenih poslovnih višednevnih putovanja u inozemstvu).

Ukupni izdaci na poslovnim višednevnim putovanjima u 2023. iznosili su 458 milijuna eura, a od toga 167 milijuna eura (36,5%) u Hrvatskoj, a 291 milijun eura (63,5%) u inozemstvu. Prosječni izdaci po poslovnom višednevnom putovanju u Hrvatskoj iznosili su 471 euro, a u inozemstvu 882 euro.

Ostvareno 6,9 milijuna jednodnevnih putovanja

Stanovnici Hrvatske u dobi od 15 i više godina u 2023. ostvarili su ukupno 6,9 milijuna jednodnevnih putovanja, od toga 6,5 milijuna privatnih putovanja (93,7%) i 438 tisuća poslovnih putovanja (6,3%).

U 2023., od ukupno ostvarenih privatnih jednodnevnih putovanja (6,5 milijuna), u Hrvatskoj je ostvareno 5,5 milijuna (što je 84,9% od ukupno ostvarenih privatnih jednodnevnih putovanja), dok su u inozemstvu ostvarene 983 tisuće (15,1%). Ukupni izdaci na privatnim jednodnevnim putovanjima iznosili su 347 milijuna eura (257 milijuna eura na putovanjima u Hrvatskoj i 90 milijuna eura na putovanjima u inozemstvo). Prosječni izdaci po privatnom jednodnevnom putovanju u Hrvatskoj su iznosili 47 euro, a u inozemstvu 91 euro.

U 2023., od ukupno ostvarenih poslovnih jednodnevnih putovanja (438 tisuća), u Hrvatskoj su ostvarene 344 tisuće (što je 78,4% od ukupno ostvarenih poslovnih jednodnevnih putovanja), dok su na putovanjima u inozemstvo ostvarene 94 tisuće (21,6%). Ukupni izdaci na poslovnim jednodnevnim putovanjima iznosili su 41 milijun eura. Prosječni izdaci po poslovnom jednodnevnom putovanju u Hrvatskoj su iznosili 84 euro, a u inozemstvu 122 euro.

3. PRIVATNA I POSLOVNA JEDNODNEVNA PUTOVANJA U 2023.

	Broj putovanja tis.	Ukupni izdaci mil. eura	Prosječni izdaci po putovanju, euri
Ukupno	6 931	387	56
Privatna	6 493	347	53
U Hrvatskoj	5 510	257	47
U inozemstvu	983	90	91
Poslovna	438	40	92
U Hrvatskoj	344	29	84
U inozemstvu	(94)	(12)	(122)

4. KOEFICIJENT VARIJACIJE I INTERVAL POUZDANOSTI U 2023.

	Procijenjena vrijednost	Koeficijent varijacije, %	95-postotni interval pouzdanosti	
			donja granica	gornja granica
Broj osoba na višednevnim putovanjima				
Broj osoba na privatnim putovanjima	1 630 604	2,0	1 568 219	1 692 989
Samo u Hrvatskoj	897 564	2,6	851 349	943 778
Samo u inozemstvu	268 362	4,7	243 324	293 400
I u Hrvatskoj i u inozemstvu	464 678	3,3	434 175	495 182
Na putovanjima s 1 – 3 noćenja	836 962	2,8	791 591	882 334
Na putovanjima s 4 i više noćenja	1 303 256	2,2	1 247 988	1 358 523
Broj osoba na poslovnim putovanjima	318 272	4,5	290 246	346 298
Broj višednevnih putovanja				
Privatna putovanja	5 006 502	2,0	4 814 142	5 198 862
U Hrvatskoj	3 274 484	1,9	3 149 813	3 399 155
U inozemstvu	1 732 018	4,3	1 584 867	1 879 169
Poslovna putovanja	684 471	10,7	540 022	828 921
U Hrvatskoj	355 171	7,3	304 224	406 117
U inozemstvu	329 301	20,9	193 328	465 273
Broj noćenja na višednevnim putovanjima				
Noćenja na privatnim putovanjima	29 478 500	3,2	27 607 905	31 349 094
U Hrvatskoj	20 016 049	3,9	18 465 751	21 566 347
U inozemstvu	9 462 451	5,6	8 416 354	10 508 548
Noćenja na poslovnim putovanjima	2 949 895	13,0	2 194 100	3 705 691
U Hrvatskoj	1 503 396	20,5	894 054	2 112 739
U inozemstvu	1 446 499	15,6	1 000 038	1 892 960
Izdaci višednevnih putovanja, u eurima				
Izdaci na privatnim putovanjima	1 736 039 649	3,2	1 626 541 286	1 845 538 012
U Hrvatskoj	920 688 878	5,1	829 313 242	1 012 064 513
U inozemstvu	815 350 771	3,7	756 969 961	873 731 581
Izdaci na poslovnim putovanjima	457 866 056	18,4	292 032 575	623 699 536
U Hrvatskoj	167 269 569	11,2	130 159 063	204 380 075
U inozemstvu	290 596 487	28,2	128 749 063	452 443 911
Broj jednodnevnih putovanja				
Privatna putovanja	6 493 001	1,7	6 278 093	6 707 908
U Hrvatskoj	5 509 630	1,8	5 310 605	5 708 655
U inozemstvu	983 371	4,1	903 242	1 063 499
Poslovna putovanja	438 121	7,5	372 996	503 246
U Hrvatskoj	343 643	7,5	292 629	394 657
U inozemstvu	94 478	20,3	55 515	133 442
Izdaci jednodnevnih putovanja, u eurima				
Izdaci na privatnim putovanjima	346 893 076	3,3	324 253 829	369 532 323
U Hrvatskoj	257 231 500	3,2	240 962 809	273 500 191
U inozemstvu	89 661 576	8,8	74 213 202	105 109 950
Izdaci na poslovnim putovanjima	40 495 438	8,8	33 479 342	47 511 535
U Hrvatskoj	28 983 716	9,9	23 305 685	34 661 748
U inozemstvu	11 511 722	16,4	7 667 217	15 356 227

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Svrha statističkog istraživanja

Svrha statističkog istraživanja Turistička aktivnost stanovništva Republike Hrvatske jest prikupiti podatke o nacionalnom turizmu, tj. podatke o broju i obilježjima putovanja stanovništva Hrvatske izvan uobičajene sredine. Cilj je procijeniti koliko putuju stanovnici Hrvatske, zašto odlaze na putovanja, gdje i kada odlaze na putovanja, koliko traju putovanja te koliki su izdaci na putovanjima. Za ispitanike koji nisu odlazili na privatna višednevna putovanja prikupljaju se podaci o glavnim razlozima neodlaska na putovanja.

Ovdje su prikazani glavni rezultati istraživanja te metode njegova provođenja. U pojedinim tablicama ukupni zbroj ne odgovara zbroju pojedinačnih podataka zbog zaokruživanja. Indeksi su izračunani na bazi cijelih brojeva prije njihova iskazivanja u tisućama odnosno u milijunima.

Pravna i metodološka osnova

Istraživanje se provodi prema Zakonu o službenoj statistici (NN, br. 25/20.) i prema Uredbi (EU) br. 692/2011 Europskog parlamenta i Vijeća o europskoj statistici turizma.

Povjerljivost

Tajnost prikupljenih podataka zajamčena je Zakonom o službenoj statistici (NN, br. 25/20.) i Uredbom (EU) br. 223/2009. Prikupljeni podaci upotrebljavaju se samo za statističke svrhe. Podatke obrađuje Državni zavod za statistiku, a rezultati istraživanja objavljaju se u agregiranom obliku na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku <https://podaci.dzs.hr>.

Jedinice promatranja

Jedinica promatranja za broj osoba koje su bile na putovanju jest stanovnik Hrvatske u dobi od 15 i više godina. Jedinica promatranja za podatke o broju višednevnih i jednodnevnih putovanja i njihovim obilježjima jest putovanje stanovnika Hrvatske u dobi od 15 i više godina.

Obuhvat i usporedivost

Ovim istraživanjem obuhvaćena su putovanja s obzirom na glavni razlog putovanja (privatno i poslovno) i glavno odredište putovanja (u Hrvatskoj i u inozemstvu) koja su završila u izvještajnom razdoblju. Mjesec odlaska na višednevno putovanje može biti izvan izvještajnog razdoblja (npr. prosinac 2022. za putovanje koje je završilo u siječnju 2023.).

Podaci za 2023. procijenjeni su prema rezultatima Popisa stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2021. godine (Popis 2021.), dok su prethodno objavljeni podaci procijenjeni na temelju Popisa 2011. Time je nastao prekid u vremenskoj seriji podataka te podaci za 2023. nisu usporedivi s podacima za prethodne godine.

Izvori i metode prikupljanja podataka

Okvir za izbor uzorka jest imenik fiksnih i mobilnih telefonskih linija u Hrvatskoj. U istraživanju se koristio stratificirani slučajni uzorak, stratificiran s obzirom na županiju i vrstu telefonske linije (fiksna ili mobilna). Ciljana populacija u istraživanju jesu stanovnici Hrvatske u dobi od 15 i više godina koji žive u privatnim kućanstvima. Nije uključeno stanovništvo koje živi u institucijama (staračkim domovima, zatvorima i slično), državljeni Republike Hrvatske koji žive u inozemstvu i strani državljeni koji žive u Hrvatskoj. Ako se u uzorku radilo o fiksnoj telefonskoj liniji, ispitanik se u pripadajućem slučajno izabranom kućanstvu biraо metodom rođendanskoga ključa.

Podaci o turističkoj aktivnosti stanovništva Hrvatske u 2023. prikupljeni su putem telefonskog intervjua uz podršku računala (metoda CATI) na reprezentativnom uzorku od ukupno 22 000 stanovnika Hrvatske u dobi od 15 i više godina.

Podaci su prikupljeni provođenjem četiri vala istraživanja CATI. Izvještajno razdoblje jest tromjeseče. Putovanje mora završiti u izvještajnom razdoblju, a može početi do 365 dana prije.

Prvi val prikupljanja podataka proveden je u travnju 2023. i obuhvatio je turističku aktivnost stanovništva Hrvatske od siječnja do ožujka 2023. Drugi val proveden je u srpnju 2023. i obuhvatio je turističku aktivnost stanovništva Hrvatske od travnja do lipnja 2023. Treći val proveden je u listopadu 2023. obuhvaćajući turističku aktivnost stanovništva Hrvatske od srpnja do rujna 2023. Četvrti val proveden je u siječnju 2024. obuhvaćajući turističku aktivnost stanovništva Hrvatske od listopada do prosinca 2023. i u cijeloj 2023.

Obilježja putovanja prate se na razini najviše četiri višednevna i najviše četiri jednodnevna putovanja. Za pojedino putovanje prikupljaju se sljedeći podaci: vrsta putovanja (privatno ili poslovno putovanje), glavni razlog odlaska na putovanje, mjesec odlaska na putovanje, trajanje putovanja za višednevna putovanja (broj noćenja), država odredišta za putovanja u inozemstvo, organizacija putovanja (samostalno, posredstvom agencije), glavno prijevozno sredstvo, vrsta smještaja na višednevnim putovanjima, broj osoba za koju se iskazuju izdaci, izdaci na putovanju i struktura izdataka na višednevnim putovanjima.

Osim navedenih obilježja putovanja, prikupljaju se i podaci o sociodemografskom profilu populacije (spol, dob, stupanj obrazovanja, broj članova kućanstva, radni status, županija).

S obzirom na to da se podaci o turističkoj aktivnosti stanovništva Hrvatske odnose na svako pojedino tromjesečno razdoblje, spajanjem rezultata četiriju tromjesečnih razdoblja nije moguće procijeniti broj/udio osoba koje su u promatranoj godini bile, ili nisu bile, na putovanju. Procjena broja osoba koje su putovale izračunana je na osnovi 7 000 ispitanika anketiranih u posljednjem (četvrtom) valu anketiranja u kojem su obuhvaćena i putovanja tijekom cijele 2023.

U analizi točnosti procjena prikazana je procjena zbroja, koeficijent varijacije u postotku te 95,0% interval pouzdanosti za procjenu zbroja. Pokazatelji čiji se koeficijent varijacije kreće između vrijednosti od 10,0% do 29,9% stavljeni su u zagrade, što znači da je riječ o manje preciznim procjenama.

Stopa odgovora

Stopa odgovora jest 60,1% svih prihvatljivih jedinica.

Najviše neodgovora prisutno je na pitanjima o izdacima za putovanje. Ovaj problem neodgovora ublažen je sekvenčijalnom metodom imputacije hot-deck.

Stopne imputacije čine izdaci za prijevoz (17,7%), izdaci za smještaj (20,7%), izdaci za hranu i piće u ugostiteljskim objektima (15,9%) te ostali izdaci (7,3%).

Definicije

Turizam su aktivnosti osoba koje putuju i borave u mjestima izvan svoje uobičajene sredine, ne dulje od jedne godine, zbog odmora, posla ili drugih razloga nevezanih uz aktivnosti za koje bi primili ikakvu naknadu u mjestu posjeta.

Uobičajenu sredinu (okruženje) neke osobe čini neposredna blizina doma i mjesto rada ili školovanja te ostala često posjećivana mjesta. Postoji samo jedna uobičajena sredina neke osobe. Uobičajenu sredinu određuju četiri kriterija: prelazak administrativne granice prebivališta, trajanje putovanja, učestalost odlaska na putovanja i razlog odlaska na putovanje.

Prebivalište je mjesto u kojem se osoba nastanila s namjerom da u njemu stalno živi.

Nacionalni turizam zemlje obuhvaća domaći turizam, tj. aktivnost stanovnika zemlje koji putuju i borave na mjestima unutar zemlje, ali izvan svoga uobičajenog okruženja, i izlazni turizam, tj. aktivnost stanovnika zemlje koji putuju i borave na mjestima izvan granica zemlje i izvan svoga uobičajenog okruženja.

Posjetitelj je svaka osoba koja putuje u mjesto različito od svoga uobičajenog okruženja na vrijeme kraće od 12 mjeseci neprekidno i čija je glavna svrha putovanja različita od obavljanja određene aktivnosti koja se financira iz posjećenog mjestu, pri čemu postaje turist ako provede barem jednu noć u smještajnom objektu. Posjetitelje čine turisti i jednodnevni posjetitelji.

Turist je svaka osoba koja u mjestu izvan svoje uobičajene sredine provede najmanje jednu noć u komercijalnome ili nekomercijalnome smještajnom objektu radi odmora, rekreativne posjeti rodbini i prijateljima, očuvanja i unapređenja zdravlja, poslovnih, vjerskih i drugih razloga. U turiste se ne uključuju migranti, ograničeni radnici, diplomatni, članovi vojnih snaga na redovitim zadacima, prognanici i nomadi.

Jednodnevni posjetitelj jest svaka osoba koja putuje u mjesto različito od svoga uobičajenog okruženja i ne provede noć u ugostiteljskome ili drugom objektu za smještaj i čija je glavna svrha putovanja različita od obavljanja određene aktivnosti koja se financira iz posjećenog mjestu.

Trajanje turističkog putovanja jest vrijeme provedeno na putovanju i može trajati najviše 365 dana neprekidno. Prema kriteriju trajanja, putovanja mogu biti jednodnevna i višednevna.

Jednodnevna putovanja jesu putovanja izvan uobičajene sredine, na kojima se u odredištu provede najmanje tri, a manje od 24 sata (nije ostvareno noćenje).

Višednevna putovanja jesu putovanja izvan uobičajene sredine, na kojima je ostvareno barem jedno, a manje od 365 noćenja.

S obzirom na svrhu, putovanja mogu biti privatna i poslovna.

Privatno putovanje jest putovanje čija je svrha odmor, rekreacija, kupnja, zdravlje, hodočašće, vjerski razlozi, posjet rodbini i priateljima i slično. Privatna putovanja nisu tijedne migracije ili odlazak na posao ili školovanje, sezonski rad, boravak u bolnicama ili lječilištima koji je plaćen preko socijalnog osiguranja, boravak u izbjeglištvu i azilu.

Poslovno putovanje jest putovanje čija je svrha posao ili profesionalni razlozi, ali ne i svakodnevna lokalna putovanja i poslovno motivirana putovanja u uobičajenoj sredini. U poslovna putovanja ubrajaju se putovanja na kongrese, konferencije, poslovne sastanke, sajmove, izložbe, učenje jezika i ostala obrazovna putovanja, kulturna, sportska i slična putovanja, ali ne i poslovna putovanja koja su plaćena iz posjećenog mjesta.

Duljina boravka za višednevno putovanje određuje se brojem provedenih noći u mjestu boravka. Razlikujemo kraća i dulja putovanja.

Kraća putovanja jesu putovanja na kojima turisti ostvare jedno do tri noćenja.

Dulja putovanja jesu putovanja na kojima turisti ostvare četiri i više noćenja.

Izdaci na putovanju obuhvaćaju sve izdatke koje je posjetitelj imao za putovanje, a nastali su prije samog početka putovanja i za vrijeme putovanja. Navedene izdatke može načiniti i druga osoba uime posjetitelja i na njegov trošak.

Kratice

EU	Europska unija
mil.	milijun
NN	Narodne novine
tis.	Tisuća

Znakovi

( ) manje precizan podatak

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111

Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:

Edita Omerzo, načelnica Sektora prostornih statistika

Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredile:

Ivana Brozović i Suzana Nujić

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi

Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154, 48 06 115

Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata na publikacije

Telefon: (+385 1) 21 00 455

Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr